

Наукові перспективи
Видавнича група

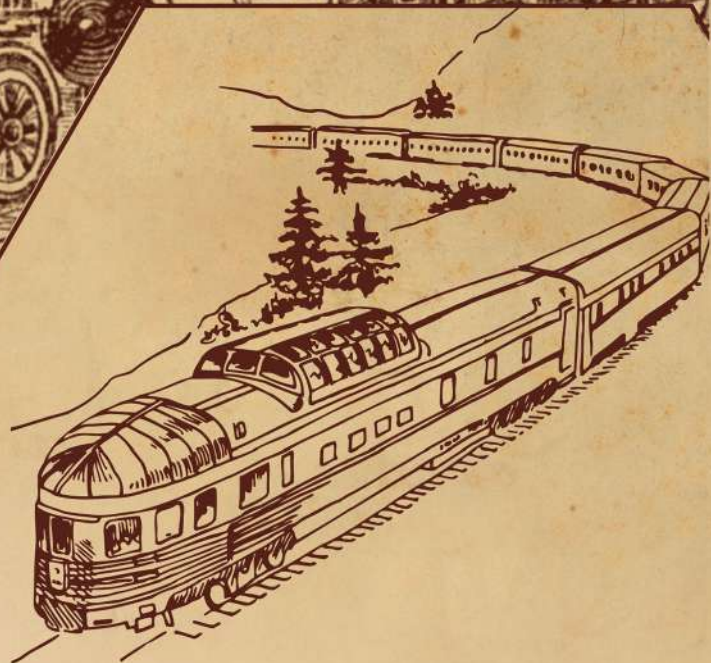
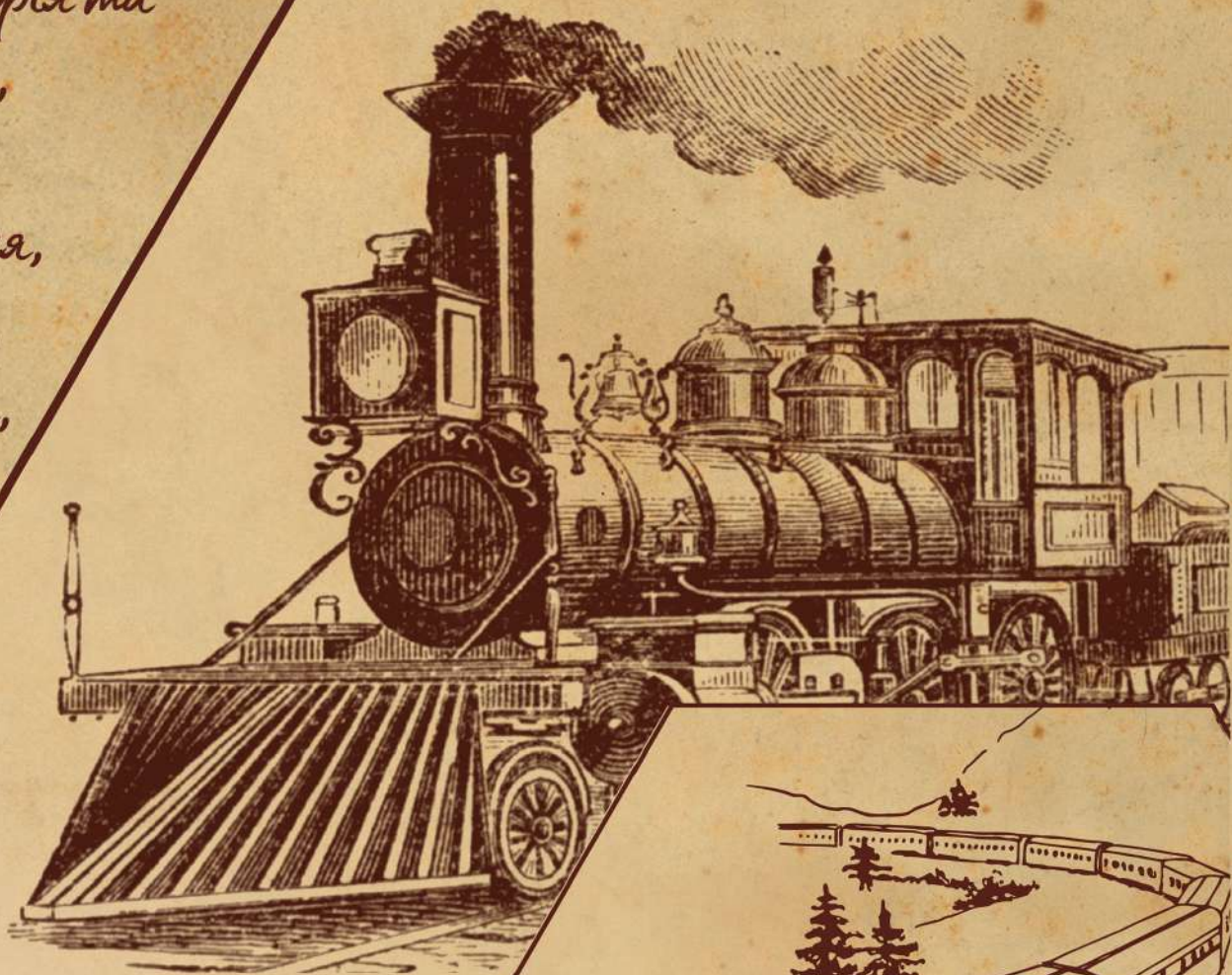

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ У СУЧАСНІЙ
НАУЦІ

№3(21)

2024

*Серія: історія та
археологія,
державне
управління,
економіка,
педагогіка,
техніка,
право*

*Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління
Асоціація науковців України
Науковий парк Національного Авіаційного Університету*

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Актуальні питання у сучасній науці»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка»,
Серія «Державне управління», Серія «Техніка»,
Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 3(21) 2024

Київ – 2024

*Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration
Association of Scientists of Ukraine
Scientific Park of the National Aviation University*

within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

«Current issues in modern science»

*("Pedagogy" Series, "Law" Series, Economy Series,
"Public Administration" Series, "Technology" Series,
"History and Archeology" Series)*

Issue № 3(21) 2024

Kyiv – 2024

«Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 3(21) 2024. С. 1226.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія Серія КВ № 25116-15056Р.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із з права (спеціальність - 081 Право), економіки (спеціальність - 076 Підприємництво та торгівля), педагогіки (спеціальність - 014 Середня освіта) та державного управління (спеціальність - 281 Публічне управління та адміністрування).

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2023 № 185 журналу присвоєно категорію "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія)

Рекомендовано до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 11.03.2024, № 4/3-24).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), Міждержавної сілдької інженерів консультантів, громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання».

Журнал публікує оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, техніки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір. Цільова аудиторія: науковці, працівники вищих навчальних закладів та наукових інституцій, здобувачі вищої освіти, а також фахівці тематики журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Scopus (IS), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Головний редактор: Дачій Олександр Іванович - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Балабасова (Дорошенко) Катерина Вікторівна - кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Бельська Тетяна Валентинівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Гбур Зоряна Володимирівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Герасименко Юлія Сергіївна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України (Біла Церква, Україна)
- Дегтяр Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)
- Закієв Іслам Муса-Огли - старший науковий співробітник кафедри підтримання льотної придатності авіаційної техніки Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Іванченко Євгенія Вікторівна — кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ігнатович Сергій Ромуальдович - доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)

- Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- Кавиліна Ганна Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматичної, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Карусевич Михайло Віталійович - доктор технічних наук, професор, професор кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Катеринчук Іван Степанович - доктор технічних наук, професор кафедри телекомунікаційних та інформаційних систем Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Кінзерявий Василь Миколайович — кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково– дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Ковтун Владислав Юрійович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Корченко Анна Олександрівна — доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Корченко Олександр Григорович — доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- Коштар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охорони здоров'я Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Крижина Наталія Павлівна – доктор наук державного управління, професор, Заслужений лікар України, директор Навчально-Наукового медичного інституту Київського міжнародного університету (Київ Україна)
- Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- Марушєва Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
- Маслак Тетяна Петрівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Ніколасв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методик її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України (Львів, Україна)
- Огієнко Альона Володимирівна - доктор економічних наук, доцент кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Оніщенко Наталія Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)

- Орлова Наталя Сергіївна — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Київ, Україна)
- Павлова Олена Миколаївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- Сидоренко Вікторія Миколаївна —асистент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Сирник Ярослав - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
- Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- Соцілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- Терещенко Юрій Матвійович — доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в області науки і техніки України, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Титко Анна Василівна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Хохлачова Юлія Євгеніївна — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталя Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Якушенко Олександр Сергійович — кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

Римшин Т.А. <i>НЕЗАКОННЕ СКОРОЧЕННЯ МЕРЕЖІ ДЕРЖАВНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я</i>	761
Рогова О.Г. <i>ДИСКУСІЙНІ ПРОБЛЕМИ ЛЕГІТИМАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ</i>	777
Сидоренко В.В., Дем'янчук Ю.В., Добренька Н.В. <i>ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ МЕХАНІЗМУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА МЕТОДУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ</i>	789
Соколенко О.Л. <i>ПРИНЦИПИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ТОВАРІВ, ЯКІ ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ</i>	804
Стрельбіцька Л.Я., Стець О.М., Палюх А.Я. <i>ЮРИСДИКЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СУДІВ: РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВОСУДДЯ ТА РОЗВ'ЯЗАННІ СПОРІВ</i>	817
Тихомиров Д.О., Білянська Н.В., Пилипенко С.А. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ МАЛОЛІТНЬОЇ ДИТИНИ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ</i>	835
Шепель Т.П. <i>ПОБУДОВА СИСТЕМИ СУДОВИХ ОРГАНІВ З ВИРІШЕННЯ КОМЕРЦІЙНИХ СПОРІВ У ТОТАЛІТАРНИХ ДЕРЖАВАХ</i>	847

СЕРІЯ «Педагогіка»

Гончаренко О.М., Хищенко О.О., Великдан Ю.В. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАТИКИ (АДАПТАЦІЙНИЙ ЦИКЛ)</i>	857
Гродзь Н.М. <i>ПОЄДНАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ Й ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ: ПРОБЛЕМИ Й НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ</i>	870
Іванов Є.А., Кравців С.С., Андрейчук Ю.М., Войтків П.С., Кричевська Д.А., Рожко І.М. <i>АКТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ТОПОГРАФО-КАРТОГРАФІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ-ГЕОГРАФІВ</i>	879

УДК 340.12

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-3\(21\)-789-803](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-3(21)-789-803)

Сидоренко Віталій Вікторович кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри права та соціально-поведінкових наук, Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Білоцерківський інститут економіки та управління, пров. 2-й Героїв Крут, 42, м. Біла Церква, 09100, <https://orcid.org/0000-0002-5726-1303>

Дем'янчук Юрій Вікторович доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри права факультету менеджменту та права, Вінницький національний аграрний університет, вул. Сонячна, 3, м. Вінниця, 21008, <https://orcid.org/0000-0002-8100-5350>

Добренька Наталія Вікторівна кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права та соціально-поведінкових наук, Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Білоцерківський інститут економіки та управління, пров. 2-й Героїв Крут, 42, м. Біла Церква, 09100, <https://orcid.org/0000-0003-4480-3537>

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ МЕХАНІЗМУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА МЕТОДУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Анотація. У сучасних умовах використання категорій механізму та методу правового регулювання є поширеним явищем як у загальній теорії права, так і в окремих галузях юриспруденції. Однак їх точне термінологічне визначення залишається невирішеною проблемою. Стаття присвячена комплексному дослідженню цих понять, виявленню їх співвідношення та взаємодії в контексті забезпечення належного рівня впорядкованості суспільних відносин. Останнім часом ці терміни часто використовуються без урахування їх специфіки, що призводить до ототожнення з загальними поняттями правового регулювання. Тому головним завданням сучасної юридичної науки є формування сутності цих категорій, узагальнення їх зовнішніх проявів і виведення об'єктивних закономірностей їх співвідношення. У статті проаналізовано існуючі наукові підходи до визначення сутності механізму та методу правового регулювання, окреслено основні їх

ознаки, а також досліджено особливості їх співвідношення в умовах суспільно-політичної, економічної та правової невизначеності. Правильне розуміння методу і механізму правового регулювання є важливим для подальшого розвитку нових напрямків наукового пізнання. Наголошується, що механізм забезпечує реалізацію цілей, гарантує досягнення результатів та інтересів суб'єктів правовідносин, а метод правового регулювання є системою взаємопов'язаних способів впливу на суспільні відносини, що визначаються предметом правового регулювання. Встановлено необхідність проведення розмежування методу та механізму правового регулювання, для належного розуміння їхньої ролі поміж інших правових явищ. Виявлено, що метод правового регулювання визначається як сукупність прийомів і способів, за допомогою яких впорядковуються суспільні відносини відповідно до конкретної сфери життєдіяльності. З іншого боку, механізм правового регулювання – це сукупність засобів, які відображають технологію правового регулювання і спрямовані на забезпечення функціонування системи права в цілому або окремих її галузей та інститутів. При цьому підкреслюється особлива важливість врахування взаємозв'язку та взаємодії цих двох категорій як для дієвого впорядкування суспільних відносин в цілому, так і для регулювання поведінки окремих суб'єктів правовідносин, зокрема.

Ключові слова: метод правового регулювання, механізм правового регулювання, співвідношення, правові засоби, способи, прийоми, впорядкування суспільних відносин, взаємозв'язок, дієвість.

Sydorenko Vitalii Viktorovych Ph.D. in Law, Associate Professor, Head of the Department of Law and Social and Behavioral Sciences, separate structural division of the institution of higher education "Open International University of Human Development "Ukraine", Bilotserkivskiyi Institute of Economics and Management, 2nd Heroiv Krut Lane, 42, Bila Tserkva, 09100, <https://orcid.org/0000-0002-5726-1303>

Demianchuk Yurii Viktorovych, Doctor of Law, Associate Professor, Professor of the Department of Law, Faculty of Management and Law, Vinnytsia National Agrarian University, Soniachna St. 3, Vinnytsia, 21008, <https://orcid.org/0000-0002-8100-5350>

Dobrenka Nataliia Viktorivna, Ph.D. in Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Law and Social and Behavioral Sciences, separate structural division of the institution of higher education "Open International University of Human Development "Ukraine", Bilotserkivskiyi Institute of Economics and Management, 2nd Heroiv Krut Lane, 42, Bila Tserkva, 09100, <https://orcid.org/0000-0003-4480-3537>

THEORETICAL ASPECTS OF CORRELATION BETWEEN THE CONCEPTS OF LEGAL REGULATION MECHANISM AND METHOD OF LEGAL REGULATION

Abstract. In modern conditions, the use of categories of the mechanism and method of legal regulation is a common phenomenon both in the general theory of law and in certain branches of jurisprudence. However, their precise terminological definition remains an unresolved issue. The article is devoted to a comprehensive study of these concepts, and to identifying their correlation and interaction in the context of ensuring an appropriate level of orderliness in public relations. Recently, these terms are often used without taking into account their specifics, which leads to identification with the general concept of legal regulation. Therefore, the main task of modern legal science is to formulate the essence of these categories, generalize their external manifestations, and derive objective laws of their correlation. The article analyzes the existing scientific approaches to determining the essence of the mechanism and method of legal regulation, outlines their main features, and investigates the peculiarities of their correlation in the conditions of socio-political, economic, and legal uncertainty. The correct understanding of the method and mechanism of legal regulation is important for the further development of new directions of scientific cognition. It is noted that the mechanism ensures the realization of objectives and guarantees the achievement of results and interests of subjects of legal relations, and the method of legal regulation is a system of interrelated ways of impact on social relations, which are determined by the subject of legal regulation. The authors established the need to distinguish between the method and the mechanism of legal regulation for a proper understanding of their role among other legal phenomena. It was found that the method of legal regulation is defined as a set of techniques and methods by which social relations are regulated in accordance with a specific area of life. On the other hand, the mechanism of legal regulation is a set of means that reflect the technology of legal regulation and are aimed at ensuring the functioning of the legal system as a whole or its branches and institutions. At the same time, the special importance of taking into account the relationship and interrelation of these two categories is emphasized both for the effective ordering of public relations in general, and the behavior of individual subjects of legal relations, in particular.

Keywords: method of legal regulation, mechanism of legal regulation, correlation, legal means, methods, techniques, ordering of public relations, interrelation, effectiveness.

Постановка проблеми. У сучасних умовах категорії механізму та методу правового регулювання широко використовуються як у загальній

теорії права, так і в окремих галузях юриспруденції. Водночас у науковій літературі ці поняття рідко визнаються повністю визначеними за своїм змістом, хоча найчастіше використовуються як такі, що є зрозумілими без додаткових пояснень. В останні роки широке використання цих термінів нівелювало їх специфіку та подекуди ототожнювало із загальним поняттям правового регулювання. Тому одним із головних завдань сучасної юридичної науки є розуміння сутності досліджуваних категорій, узагальнення їх зовнішніх проявів і на цій основі виведення об'єктивних закономірностей їх співвідношення. Правильне розуміння методу і механізму правового регулювання в теорії права є важливим для подальшого розвитку двох окремих напрямків наукового пізнання, які хоч і пов'язані між собою, але мають певні особливості. Тому правильне розуміння цих понять не лише запобігає можливим помилкам при забезпеченні належного рівня впорядкованості суспільних відносин, але й дає змогу краще зрозуміти природу явищ і процесів, які вони відображають, глибше усвідомити та виявити їх характерні риси, відокремити суттєве від несуттєвого.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблематики механізму правового регулювання присвячені праці: О. Андрійко, О. Куракіна, В. Осадчого, В. Сидоренка, О. Стукаленко, Т. Тарахонич, питання методу правового регулювання досліджуються у працях: В. Демиденка, В. Єлісеєва, А. Земко, О. Котюка, М. Чабаненка, Г. Яковлевої та інших. На підставі аналізу доктринальних джерел в межах загальної теорії права та галузевих юридичних наук ставиться питання щодо термінологічного визначення механізму та методу правового регулювання, підкреслюється необхідність порівняльного аналізу цих категорій, яка обумовлена науковою потребою пізнати сутність дії права в якості соціального регулятора, оцінити його потенціал у вирішенні поставлених перед ним завдань.

Мета статті полягає в комплексному дослідженні особливостей та основних підходів до розуміння сутності та змісту категорій «механізм» та «метод» правового регулювання й виявленні передумов їх співвідношення та взаємодії в межах забезпечення належного рівня впорядкованості суспільних відносин.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що в межах загальної теорії права категоріям методу і механізму правового регулювання надається самостійне методологічне значення, але самі поняття механізм і метод правового регулювання відносяться до ідеальних моделей, оскільки таких реально існуючих об'єктів у природі не існує. Слід виходити з того, що метод постає як фундаментальний підхід до конструювання та моделювання суспільних відносин, а аналіз механізмів правового регулювання слід починати з того, що можна визначити, яким чином правові норми і приписи

трансформуються у правомірну поведінку громадян і суспільства в цілому, тобто з етапів цієї трансформації.

Для проведення співвідношення між аналізованими категоріями необхідно провести дослідження їх змісту та сутності в науковій літературі.

Розуміння механізму правового регулювання значно ускладнено через різноманітність поглядів науковців на його сутність, що тільки підтверджує складність та багатоаспектність цієї категорії, яка зумовлює вироблення в загальній теорії права кількох різних методологічних підходів до його розуміння, в основі яких лежить певний набір прийомів пізнавальної діяльності та пізнавальних засобів [1, с. 42]. Механізм правового регулювання показує, як працює та чи інша ланка при досягненні його цілей, дає змогу виділити основні, ключові, опорні юридичні засоби (інструменти), які займають певне ієрархічне положення серед всіх інших. Механізм правового регулювання визначає організаційний вплив правових засобів, що дозволяє тією чи іншою мірою досягати поставлених цілей, тобто дієвості, результативності, ефективності при впорядкуванні суспільних відносин. Як і будь-який інший процес в цілому, правове регулювання прагне до оптимізації, до дієвості правової форми, найбільшою мірою створює режим сприяння для розвитку корисних суспільних відносин.

В. Осадчий стверджує, що механізм правового регулювання, як правова категорія – це засоби функціонування єдиної системи правового регулювання в сучасному українському суспільстві з метою забезпечення прав, свобод і публічних законних інтересів фізичних та юридичних осіб, функціонування громадянського суспільства та держави [2, с. 339].

Т. Тарахонич, зазначає, що механізм правового регулювання – це сукупність (система) правових засобів, способів та форм, за допомогою яких забезпечується впорядкування суспільних відносин, задоволення інтересів суб'єктів права, встановлення правопорядку в суспільстві, вирішення конфліктів, досягнення соціального компромісу в правовій сфері [3, с. 15].

О. Скакун визначає механізм правового регулювання як «узятю в єдності систему правових засобів, способів і форм, за допомогою яких нормативність права переводиться в упорядкованість суспільних відносин, задовольняються інтереси суб'єктів права, встановлюється і забезпечується регулятивний вплив на суспільні відносини з метою їх упорядкування» [4].

На думку П. Рабіновича «механізм правового регулювання – це система всіх державно-правових (юридичних) засобів, за допомогою яких держава здійснює владний вплив на суспільні відносини» [5, с. 168].

О. Куракінім, механізм правового регулювання, визначено як нормативно-організований, послідовний комплексний процес, спрямований на результативне втілення правових норм у життя, на впорядкування,

закріплення, розвиток і вдосконалення суспільних відносин за допомогою адекватних правових засобів з метою реалізації інтересів суспільства та держави [6].

М. Попадинець зауважує, що під механізмом правового регулювання варто розуміти всю сукупність юридичних засобів, за допомогою яких забезпечується правовий вплив на суспільні відносини [7, с. 107].

О. Стукаленко вважає, що під механізмом правового регулювання прийнято розуміти взяті в єдності та взаємодії правові засоби, які беруть участь у правовому регулюванні суспільних відносин [8, с. 23].

В свою чергу ми також пропонували авторське визначення даної категорії і відповідно вважаємо, що під механізмом правового регулювання слід розуміти визначену сукупність правових засобів, що динамічно функціонують і взаємодіють з метою впорядкування суспільних відносин і здійснюють цілеспрямований результативний вплив на поведінку суб'єктів правовідносин [9, с. 120].

Обґрунтування використання цього підходу до розуміння механізму правового регулювання пояснюється його комплексністю та врахуванням усіх основних ознак, що висловлюються з даного питання в науковій літературі. Зокрема, наукова значущість даного визначення полягає у наступних аспектах:

1. Вказівка на чітку визначеність сукупності правових засобів, що складають механізм правового регулювання дозволяє реальніше досягнути внутрішні складові явища та конкретизувати кількісний склад елементів, що беруть участь у процесі впорядкування суспільних відносин;

2. Використання ознаки динамічності функціонування та взаємодії взятої за основу щодо відповідної сукупності правових засобів вказує на прикладну цінність даної категорії та реальну здатність її використання для впорядкування конкретних суспільних відносин, а також створює можливість встановити взаємозв'язки існування між окремими елементами механізму правового регулювання, обумовлених його призначенням;

3. Ознака визначення цілей і мети функціонування та обов'язковість передбачення результату, що повинен бути досягнутий у процесі використання всього комплексу правових засобів, що формують дану юридичну конструкцію, дають змогу відстежувати кількісно-якісні зміни на різних стадіях його впровадження й в процесі моделювання впливу на конкретні суспільні відносини, а також вносити необхідні корективи в разі відхилення від передбачуваних наслідків, одночасно визначаючи найбільш дієві прояви його функціонування;

4. Наголошення на підпорядкуванні та визначеності поведінки суб'єктів, на яких поширюється дія механізму правового регулювання, внаслідок їх участі в тих правовідносинах, з метою впорядкування яких функціонує

механізм правового регулювання, підкреслює необхідність забезпечення дієвості розвитку суспільних відносин і зміцнення правового статусу особи [10].

Проте, розуміння категорії механізму правового регулювання в межах виключної загальної теорії права було б неповним. Тому існує нагальна необхідність визначення його правової природи, що пропонується представниками галузевих юридичних наук. Так, В. Чернега у межах візії механізму правового регулювання цивільних відносин, зауважує, що механізм правового регулювання цивільних відносин: це сукупність цивільно-правового інструментарію (цивільно-правових засобів, способів і форм), злагоджена взаємодія якого спроможна впорядкувати цивільні відносини задля максимальної охорони інтересів суб'єктів цивільного права [11, с. 197].

О. Андрійко, досліджуючи механізм адміністративно-правового регулювання, акцентує увагу на тому, що це багатоаспектне і багатопланове правове явище. При визначенні якого основна увага зосереджена на його інструментальній складовій і не враховується суб'єктний склад і функціональна складова, що характеризують суб'єктів, присутніх у процесі правового регулювання, які вказують на взаємодію елементів механізму адміністративно-правового регулювання і правовідносини, що характеризують його в динаміці дії [12, с. 37].

І. Коросташова, уточнює даний підхід і вказує, що механізм адміністративно-правового регулювання є комплексом (системою) основних та супутніх правових засобів (інструментів), за допомогою яких здійснюється регулювання суспільних відносин у сфері адміністративного права (публічного управління). Завдяки цьому механізму норми права, що спрямовані на охорону права (адміністративно-правову охорону), і які самі по собі є статичними, приводяться в дію (реалізуються) органами публічної влади [13, с. 59].

Н. Гетьманцева та Г. Митрицька, досліджуючи механізм правового регулювання суспільних відносин у сфері найманої праці, указують, що механізм – це статико-динамічне явище, яке зосереджує в собі систему правових засобів, які використовуються на певних стадіях правового регулювання з метою ефективного його забезпечення (роботи). Динамічне тому, що всі правові засоби, як правило, впливають на майбутніх виконавців правового регулювання: їхню свідомість і поведінку, і під впливом же останніх зазнають функціональної дії, видозмінюються, удосконалюються або припиняють своє існування [14, с. 136].

Отже, як слушно зауважує Н. Раданович, «... без належного залучення правових механізмів не мислиться формування громадянського суспільства, що зумовлює необхідність перегляду основних положень теорії правового регулювання. Обсяг і межі такого регулювання заслуговують на особливу

увагу, оскільки вони безпосередньо визначають обсяг індивідуальної свободи в суспільстві, а отже, і її здатність максимально реалізувати себе в існуючому правовому порядку» [15, с. 35]. Відповідно, можемо стверджувати, що категорія механізму правового регулювання має використовуватись при забезпеченні досягнення належного рівня впорядкованості суспільних відносин та створення належних передумов реалізації відповідних правоможливостей їх суб'єктів.

Переходячи до аналізу категорії методу правового регулювання, слід зазначити, що у практичному аспекті необхідність дослідження методу правового регулювання викликана, насамперед, потребами суспільного життя. Зміна багатьох підходів до змісту та сутності правового регулювання суспільних відносин, а також формування нових сфер суспільних зв'язків спричиняють необхідність трансформації традиційних способів та прийомів, що застосовуються для упорядкування поведінки суб'єктів правовідносин. Крім того, важливим видається і з'ясування сфер і меж застосування методів правового регулювання.

Так, М. Чабаненко, слушно вказує, що загальний метод правового регулювання – це об'єктивно необхідна, така, що пронизує всі елементи системи права, закріплена виключно в правовій нормі (усіх її компонентах), система способів правового регулювання (дозвіл, вказівка, заборона) суспільних відносин з метою встановлення бажаного для держави стану волі суб'єктів у їх взаємодії один з одним, а також результатів їхньої поведінки [16, с. 55-56].

Дещо іншої позиції дотримуються В. Єлісеєв та А. Земко, які акцентують увагу на особливій значущості економічних відносин при визначенні поняття методу правового регулювання і зазначають, що це є індивідуальна сукупність юридичних способів, зведена відповідно до закономірностей механізму правового впливу на певні види цілісних (що включають абсолютну і відносну частини) економічних відносин [17, с. 17].

Також є досить цікаві підходи до розуміння природи методу правового регулювання в працях представників галузевих юридичних наук.

Зокрема, В. Боняк зауважує, що метод конституційно-правового регулювання – це система способів, прийомів цілеспрямованого юридичного впливу норм конституційного права на найбільш важливі суспільні відносини, що є предметом конституційно-правового регулювання [18, с. 4].

К. Шевелєв вважає, що метод правового регулювання суспільних відносин представляє собою: по-перше, спосіб визначення учасників регульованих суспільних відносин, визнання або встановлення право-суб'єктності та правового статусу цих учасників; по-друге, спосіб встановлення, зміни та припинення правових відносин між суб'єктами; по-третє, спосіб встановлення змісту цих відносин; і нарешті, спосіб підтримання та забезпечення реалізації вказаних відносин [19, с. 859].

О. Котюк, акцентує увагу на тому, що методи цивільно-процесуального регулювання – це сукупність зумовлених особливостями його предмета, соціальними функціями й органічним зв'язком з вимогами матеріального права та визначених нормами цивільного процесуального законодавства теоретичних настанов і способів їх практичної реалізації, що використовуються уповноваженими на це особами для впливу на поведінку суб'єктів цивільно-процесуальних правовідносин з метою розв'язання завдань, що виникають в їх ході [20, с. 126].

В. Демиденко визначає метод правового регулювання муніципального права України, як закріплену в нормах муніципального права України систему юридичних способів, що цілеспрямовано регулюють та охороняють суспільні відносини, які складають предмет цієї галузі, шляхом надання суб'єктивних прав та покладання юридичних обов'язків на суб'єктів муніципально-правових відносин [21, с. 87].

Г. Яковлева досліджуючи поняття методу правового регулювання в межах права соціального забезпечення, вказує що, під зазначеним терміном слід розуміти сукупність специфічних засобів та прийомів за допомогою яких здійснюється правове регулювання правовідносин, що виникають у сфері соціально-забезпечувальних правовідносин [22, с. 190].

Отже, метод правового регулювання є однією з найважливіших складових у системі різноманітних способів впливу на поведінку членів суспільства, яка втілюється у фактичних суспільних відносинах і впливає на встановлення меж вольових актів суб'єктів цих відносин та спрямування їхніх цілей. Іншими словами, під методом правового регулювання розуміється особливий спосіб впливу на суспільні відносини з метою їх упорядкування, який виражається у встановленні за допомогою правових норм певного (можливого і належного) стану волі суб'єктів у їх взаємодії та бажаних результатів їх дій.

Підсумовуючи вищевикладене, для розширення категоріального апарату сучасної юридичної науки, можемо також запропонувати власний підхід до формулювання визначення поняття «метод правового регулювання», під яким доцільно розуміти органічно цілісну систему відповідних прийомів та способів (в усій їхній повноті та всебічності), що використовуються для розкриття закономірностей функціонування та розвитку права, а також впорядкування поведінки суб'єктів правовідносин.

Проте, незважаючи на досить високий рівень наукової розробленості категорій «механізм правового регулювання» та «метод правового регулювання», реальна ситуація у сфері правового регулювання сьогодні показує, що існуючі механізми та методи правового регулювання навряд чи є найбільш прийнятними правовими стимулами для правомірної поведінки

особи. Більше того, чітко простежується тенденція до того, що правове регулювання в окремих випадках, взагалі не працює, що підкреслює надзвичайну складність та суперечливість соціальних процесів, що відбуваються в Україні. Частково це пов'язано з тим, що політичні, економічні та соціальні перетворення, які відбуваються, вимагають удосконалення використовуваних засобів, способів та прийомів правового регулювання, які повинні розроблятися та впроваджуватися на основі досягнень сучасної юридичної науки. Необхідно не тільки вдосконалити і структурувати весь комплекс засобів, способів та прийомів, які використовуються для забезпечення впорядкування суспільних відносин, а й виробити принципово нові підходи до забезпечення дієвості поширюваного впливу на поведінку суб'єктів правовідносин, яка б відповідали стандартам правової держави і міжнародним стандартам захисту прав і свобод людини.

Одним з шляхів вирішення даної проблеми є визначення критеріїв та показників співвідношення категорій «механізм» та «метод» в контексті удосконалення процесу правового регулювання.

Так, по-перше, механізм правового регулювання - це система різних за своєю природою та призначенням засобів (інструментів), спрямованих на досягнення визначеної мети. Це свідчить про те, що механізм - це не випадковий набір різних засобів, довільно об'єднаних в одну категорію, а комплекс правових елементів, пов'язаних між собою спільною метою, що складають єдину систему. Категорія «механізми правового регулювання» покликана показати, за допомогою яких засобів здійснюється спеціальний правовий вплив на суспільні відносини. Методи правового регулювання відображають динамізм правового регулювання, визначають різноманітність суспільних відносин, що підлягають правовому регулюванню, особливості суб'єктів права та їхніх взаємовідносин, а також передбачають наявність різних способів і прийомів впливу на суспільні відносини, що входять до сфери правового регулювання.

По-друге, механізм правового регулювання - це чітко визначена сукупність правових засобів, покликаних гарантувати практичну реалізацію певних цілей, гарантувати досягнення запланованих результатів і, зрештою, гарантувати практичну реалізацію інтересів суб'єктів правовідносин. Методи правового регулювання можна розглядати як спосіб функціонування права, який демонструє динаміку права. Методи правового регулювання - це специфічні способи і прийоми, покликані забезпечити належну поведінку учасників правовідносин на основі визначеної сукупності правових норм.

По-третє, механізм правового регулювання забезпечує дифузію організаційного впливу, що певною мірою досягає поставлених цілей, а саме дієвості, ефективності та результативності. Правове регулювання передусім

прагне до дієвості тієї правової форми, яка найкраще створює режим, що стимулює розвиток суспільно корисних відносин. Під методом правового регулювання розуміють специфічний спосіб упорядкованої соціальної взаємодії рівних у свободі та відповідальності індивідів, тобто суб'єктів права.

По-четверте, механізм правового регулювання не є формальною, штучною або суто теоретичною конструкцією. Головною ознакою, що характеризує його правову природу, є функціонально-динамічний характер. Механізм правового регулювання діє у сфері реальних суспільних відносин. У правовій системі суспільства він відіграє роль своєрідного феномена, що пов'язує право (належне) і життя (дійсне), ідеальні моделі та реальні процеси і явища. Кожен елемент цього явища займає особливе місце і виконує специфічне завдання і функцію, водночас будучи включеним в загальну систему і сприяючи досягненню цілей механізму в цілому. Метод правового регулювання - це система взаємопов'язаних способів правового регулювання, сукупність прийомів впливу на суспільні відносини, що визначаються предметом правового регулювання. Специфіка методів правового регулювання визначається специфікою групи суспільних відносин, на які спрямована дія права.

По-п'яте, реальні механізми правового регулювання не обмежуються лише правовими засобами чи інструментами. Механізм правового регулювання відображає процес упорядкування суспільних відносин від моменту створення права в абстракції до моменту реалізації останнього в конкретних правовідносинах. Іншими словами, механізм правового регулювання показує, як визначений у нормі права припис реалізується в реальному житті. Методи правового регулювання – це способи та прийоми досягнення мети раціоналізації суспільних відносин та встановлення стабільності. Вони складаються в результаті тривалої взаємодії між членами суспільства. Методи правового регулювання – це особлива система юридичних прийомів і способів, які слід відрізнити від психологічних, соціальних та інших методів впливу, це власне юридичні способи, що відображають специфіку правового впливу на певне коло суспільних відносин. Їх слід розглядати як властивість системи права в цілому, а специфіку методу слід шукати не на рівні галузей, а на рівні основного елементу системи права, тобто правової норми.

Висновки. Остаточно місце і роль, як методу правового регулювання, так і механізму правового регулювання дотепер чітко не визначені ні у роботах із загальної теорії права, ні в наукових працях представників галузевих юридичних наук. Відповідно, виходячи з недостатності термінологічної визначеності зазначених категорій в юридичній літературі, слід визначити орієнтири відмежування механізму правового регулювання від методу

правового регулювання, що дозволить визначити зміст кожного з цих понять та розмежувати їх, тим самим забезпечити належну змістовну характеристику відповідних правових явищ.

Значення співвідношення понять «механізм правового регулювання» і «метод правового регулювання» викликане низкою обставин: 1. необхідністю комплексного переосмислення явищ сучасної правової дійсності як елементів цілісної системи, які взаємодіють один з одним і забезпечують реалізацію функцій права в цілому; 2. значущістю виявлення змісту та особливостей процесу втілення основоположних засад права у належну поведінку конкретних суб'єктів та досягнення передбаченого рівня впорядкованості суспільних відносин; 3. важливістю вдосконалення процесу правового регулювання та визначення залежностей, що зумовлюють його дієвість, ефективність, цінність, економічність та результативність.

При визначенні співвідношення досліджуваних категорій також необхідно враховувати один з основних принципів наукового аналізу складних систем, який вимагає розглядати досліджуваний об'єкт, явище у взаємозв'язку, взаємодії його складових частин. Тільки при такому підході можна встановити, наскільки ефективно діють компоненти, які їхні функції і наскільки дієвою є функціонування відповідної системи в цілому, як єдиного цілісного утворення.

Отже, констатуємо, що метод правового регулювання не можна ототожнювати з механізмом правового регулювання. Метод правового регулювання являє собою сукупність прийомів і способів, за допомогою яких впорядковуються суспільні відносини, обумовлені відповідною сферою життєдіяльності, а механізм правового регулювання є сукупністю визначених засобів (інструментів), який відображає певну технологію правового регулювання і спрямований на забезпечення функціонування як системи права в цілому, так і окремих галузей, інститутів та підінститутів права, зокрема.

Література:

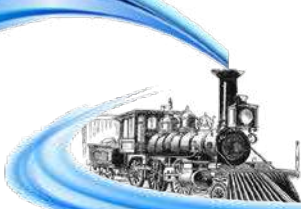
1. Сімутіна Я. В. Механізм правового регулювання трудових відносин: методологічний аспект. *Science Rise. Juridical Science*. 2018. № 3. С. 41-46.
2. Осадчий В. І. Механізм правового регулювання. *Митна справа*. 2013. № 5(2.2). С. 336-340.
3. Тарахонич Т. І. Механізм дії права, механізм правового регулювання, механізм реалізації права: особливості взаємодії. *Держава і право*. 2010. Вип. 50. С. 12–18.
4. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2006. 636 с.
5. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посіб. Львів: Край, 2007. 192 с.
6. Куракін О. М. Механізм правового регулювання: теоретико-правова модель : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01 / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. 40 с.

7. Попадинець М. І. Особливості механізму правового регулювання в контексті реалізації прав людини. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. № 59. С. 106–109
8. Стукаленко О. В. Нотатки до розуміння категорії "механізм правового регулювання". *Правова держава*. 2017. № 26. С. 20-25.
9. Сидоренко В. В. Основні підходи до розуміння сутності механізму правового регулювання. *Держава і право*. 2012. Вип. 55. С. 116-121
10. Сидоренко В. В. Залежності дієвості механізму правового регулювання: ... дис. канд. юрид. наук: 12.00.01 / Відкритий міжнарод. ун-т розвитку людини «Україна». Київ, 2014. 214 с.
11. Чернега В.М. Візія механізму правового регулювання цивільних відносин. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. Вип. 76. Ч. 1. 2023. С. 194-200
12. Андрійко О. Ф. Механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин в умовах воєнного стану. *Альманах права*. 2022. Вип. 13. С. 34-38. URL: <http://jnas.nbuv.gov.ua/article/UJRN-0001384639>
13. Коросташова І. М. Механізм адміністративно-правового регулювання як правова категорія та багатоаспектне явище. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2019. № 1. С. 52-61.
14. Гетьманцева Н. Д., Митрицька Г. Г. Правові засоби у механізмі правового регулювання суспільних відносин у сфері найманої праці. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. №3. С. 132-140.
15. Radanovych N. M. General permitting type of legal regulation as legal means of realizing the concept of civil society. *Wroclawsko-lwowskie zeszyty prawnicze*. 2015. №6. С.35-53.
16. Чабаненко М. М. Загальноправовий та галузевий методи правового регулювання. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2015. № 11. С. 52-58.
17. Єлісеєв В. С., Земко А. М. До питання про кількість методів правового регулювання. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Право*. 2014. Вип. 197(3). С. 10-18.
18. Боняк В. О. Методи конституційно-правового регулювання організації і функціонування правоохоронних органів України: поняття, система. *Право і суспільство*. 2012. № 3. С. 3-10.
19. Шевелєв К. Є. Щодо питання визначення методів правового регулювання оплати праці. *Форум права*. 2011. № 3. С. 858-861.
20. Котюк О. І. Методи цивільно-процесуального регулювання: традиційна та альтернативна концепції. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 3. С. 120-127. URL: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2023.24>
21. Демиденко В. О. Поняття, юридичний зміст і види методів муніципального права України. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2018. № 1-2. С. 82-94.
22. Яковлева Г. О. Поняття та особливості методу правового регулювання права соціального забезпечення. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2017. № 1. С. 182-192

References:

1. Simutina, Ya. V. (2018). Mekhanizm pravovoho rehulivannia trudovykh vidnosyn: metodolohichniy aspekt. [The mechanism of legal regulation of employment relations: methodological aspect]. *Science Rise. Juridical Science*, 3, 41-46. [in Ukrainian].

2. Osadchyi, V. I. (2013). Mekhanizm pravovoho rehuliuвання. [The mechanism of legal regulation]. *Mytna sprava - Customs Affairs*. 5(2.2.), 336-340. [in Ukrainian].
3. Tarakhonych, T. I. (2010). Mekhanizm dii prava, mekhanizm pravovoho rehuliuвання, mekhanizm realizatsii prava: osoblyvosti vzaiemodii. [The mechanism of law, the mechanism of legal regulation, the mechanism of implementation of law: peculiarities of interaction]. *Derzhava i parvo - State and law*. 50. 12-18. [in Ukrainian].
4. Skakun, O. F. (2006). Teoriia derzhavy i prava [Theory of state and law]. Kharkiv: Konsum [in Ukrainian].
5. Rabinovych, P. M. (2007). Osnovy zahalnoi teorii prava ta derzhavy [Fundamentals of general theory of law and state]. L'viv: Krai [in Ukrainian].
6. Kurakin, O. M. (2016). Mekhanizm pravovoho rehuliuвання: teoretyko-pravova model [The mechanism of law regulation: theoretical and legal model]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kharkiv: KhNUVS [in Ukrainian].
7. Popadynets, M. I. (2019). Osoblyvosti mekhanizmu pravovoho rehuliuвання v konteksti realizatsii prav liudyny. [Peculiarities of legal regulation mechanism in the context of human rights realization]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu - Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*. 59. 106-109. [in Ukrainian].
8. Stukalenko, O. V. (2017). Notatky do rozuminnia katehorii "mekhanizm pravovoho rehuliuвання". [Notices to understanding category «mechanism of legal regulation»]. *Pravova derzhava - Law-governed state*. 26. 20-25. [in Ukrainian].
9. Stukalenko, O. V. (2017). Notatky do rozuminnia katehorii "mekhanizm pravovoho rehuliuвання". [Notices to understanding category «mechanism of legal regulation»]. *Pravova derzhava - Law-governed state*. 26. 20-25. [in Ukrainian].
10. Sydorenko, V. V. (2014). Zalezhnosti diievosti mekhanizmu pravovoho rehuliuвання [Dependencies of the effectiveness of the legal regulation mechanism]. *Candidate's thesis*. Kyiv: Open International University of Human Development "Ukraine" [in Ukrainian].
11. Cherneha, V.M. (2023). Vizii mekhanizmu pravovoho rehuliuвання tsyvilnykh vidnosyn. [Presenting Mechanism for Legal Regulation of Civil Relations]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo - Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Law*. 76(1). 194-200. [in Ukrainian].
12. Andriiko, O. F. (2022). Mekhanizm administratyvno-pravovoho rehuliuвання suspilnykh vidnosyn v umovakh voiennoho stanu. [The mechanism of administrative and legal regulation of social relations in the conditions of martial law]. *Almanakh prava - Almanac of Law*. 13. 34-38. Retrieved from <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001384639> [In Ukrainian].
13. Korostashova I. M. (2019). Mekhanizm administratyvno-pravovoho rehuliuвання yak pravova katehoriia ta bahatoaspektne yavyshe. [Mechanism of administrative and legal regulation as legal category and multidimensional phenomenon]. *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy - Scientific Notes of the Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine*. 1. 52-61. [in Ukrainian].
14. Hetmantseva N.D., Mytrytska H.H. (2021). Pravovi zasoby u mekhanizmi pravovoho rehuliuвання suspilnykh vidnosyn u sferi naimanoi pratsi. [Legal means in the mechanism of legal regulation of social relations in the field of wage labor]. *Pidpriemnytstvo, gospodarstvo i pravo. - Entrepreneurship, economy and law*. 3. 132-140. [in Ukrainian].
15. Radanovych, N. M. (2015). General permitting type of legal regulation as legal means of realizing the concept of civil society. [General permitting type of legal regulation as legal means of realizing the concept of civil society]. *Wroclawsko-lwowskie zeszyty prawnicze.- Wrocław-L'viv law notebooks*. 6. 35-53. [in English].

16. Chabanenko, M. M. (2015). Zahalnopravovyi ta haluzevyi metody pravovoho rehuliuвання. [General-law and branchwise methods of the legal regulation]. *Naukovo-informatsiyni visnyk Ivano-Frankivskoho universytetu prava imeni Korolia Danyla Halytskoho - Scientific and Information Bulletin of the Ivano-Frankivsk University of Law named after King Danylo Halytskyi*. 11. 52-58. [in Ukrainian].

17. Yelisieiev, V. S., Zemko, A. M. (2014). Do pytannia pro kilkist metodiv pravovoho rehuliuвання. [On the issue of the number of methods of legal regulation]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. Seriya : Pravo. - Scientific Bulletin of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series: Law*. 197(3). 10-18. [in Ukrainian].

18. Boniak, V. O. (2012). Metody konstytutsiino-pravovoho rehuliuвання orhanizatsii i funktsionuvannia pravookhoronnykh orhaniv Ukrainy: poniattia, systema. [Methods of constitutional and legal regulation of organization and functioning of law enforcement agencies of Ukraine: concept, system]. *Pravo i suspilstvo - Law and Society*. 3. 3-10. [in Ukrainian].

19. Shevelev, K. Ye. (2011). Shchodo pytannia vyznachennia metodiv pravovoho rehuliuвання oplaty pratsi. [On the issue of determining the methods of legal regulation of labor remuneration]. *Forum prava - Forum of Law*. 3. 858-861. [in Ukrainian].

20. Kotiuk, O. I. Metody tsyvilno-protsesualnoho rehuliuвання: tradytsiina ta alternatyvna kontseptsii. [Methods of civil procedural regulation: traditional and alternative concepts]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava - Journal of Kyiv University of Law*. 3. 120-127. Retrieved from <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2023.24> [in Ukrainian].

21. Demydenko, V. O. (2018). Poniattia, yurydychnyi zmist i vydy metodiv munitsypalnoho prava Ukrainy. [Concept, legal nature and types of methods of the municipal law of Ukraine]. *Filosofski ta metodolohichni problemy prava - Philosophical and methodological problems of law*. 1-2. 82-94. [in Ukrainian].

22. Yakovlieva, H. O. (2017). Poniattia ta osoblyvosti metodu pravovoho rehuliuвання prava sotsialnoho zabezpechennia. [Concept and features of the method of legal regulation of social security law]. *Visnyk Chernivetskoho fakultetu Natsionalnoho universytetu «Odeska yurydychna akademiia» - Bulletin of the Chernivtsi Faculty of the National University "Odesa Law Academy"*. 1. 182-192. [in Ukrainian].

Журнал
*«Актуальні питання у
сучасній науці»*

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка»,
Серія «Державне управління», Серія «Техніка»,
Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 3(21) 2024

Видавець:
ФОП Жукова Ірина Віталіївна Свідоцтво серія ДК №7425 від 09.08.2021
р., 02217, м. Київ, пр. Маяковського Володимира, буд. 4-В, кв. 10